

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 67. An juramentum assertorium essentialiter differat à promissorio,
etiam in ratione juramenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

Secundò. In Invocatorium seu Contestatorium, & in Execratorium seu Imprecatorium. Illud est, quo Deus simpliciter ùt testis invocatur: hoc autem, quo non solùm vocatur ùt testis, sed etiam ùt vindex, cùm jurans, se vel alium dilectũ, vel aliquid suũ aut suorum, subjicit Deo puniendum, si falsum dicat: ùt, *Ita me Deus amet, adjuvet; puniat me Deus; faciat DEUS, ut hinc nunquam sanus surgam; nec conjugem, nec liberos vivos hodie intuear; tollat me Deus subitaneã morte; aeternũ damner; super animam meam, &c.* In quibus quando falsò juratur, an sit conjuncta altera species malitiæ contra charitatem suã, aut Proximi, Scholastici controversant: Negat *Suar. Val. &c.* Quia non solet quis, etiam amico suo tale malum ex animo imprecari, sed potius cogitat Deum non facturum esse. *Vid. Bonac. l. c.*

Tertiò. In Assertorium & Promissorium. Illud est, quo præterita vel præsentia affirmantur aut negantur: hoc autem est, quo aliquid futurum promittitur. Addunt aliqui Comminatorium, ùt v.g. *per Deum ego te cadam*, sed hoc referri potest ad promissorium. In Confessione non opus est explicare, utrũ per Deum, an Sanctos juraveris, quia est ejusdem speciei malitia, cùm jurans semper intendat Deum adducere in testem. *Suar. Less. l. c. Lugo d. 16. n. 286.*

A D D E N D A.

Q. 67. *An Juramentum assertorium essentialiter differat à promissorio, etiam in ratione Juramenti.* *R. Castrop. Tr. 14. D. 1. P. 2. N. 7.* dicit probabilius esse, quòd differant, quia in assertorio invocatur Deus purè ùt testis, in promissorio autem etiam ùt fidejussor, id est, ut Deus suam autoritatem præstet pro eo, quòd Jurans ùt rem executurus:

Alii

Alii cum *Cajet. Valent. Suar.* hinc L. 1. c. 9. n. 1. communiter contrarium tenent, eò quòd essentia juramenti quà talis consistat in invocatione divini testimonii, cui accidentale est invocari ad firmandam veritatem rei futuræ vel præsentis: *Dicaſt. d. 2. n. 61.* docet fieri posse juramentum promissorium absque eo, quòd Deus vocetur in fidejusforem veritatis implendæ de futuro, potest enim tantum promitti coram ipso tanquam summæ auctoritatis Domino, qui novit animum de præsentis, efficiendi in posterum, quod juratur, uti fit, dum quis promittit aliquid coram Rege. Vide dicenda hinc n. 305. & p. 2. n. 725.

DUBIUM III.

An & quando sit licitum jurare.

- 263 **R**esp. Juramentum, si debito modo fiat, licitum est.
 Est de Fide. Et quidem est actus Religionis,
 ut omnes docent. Tunc autem debito modo
 fit, cum in eo observantur hæc tria: 1. est *Judicium*, quod exigit, ut cum discretione, prudentia,
 consideratione ac reverentia, non sine necessitate
 aut gravi causa fiat. 2. Est *Justitia*, quæ exigit,
 ut quod juratur, sit res justa, licita & honesta.
 3. est *Veritas*; ut nimirum sit res vera, aut saltem
 ex gravi ratione putetur esse vera; ita ut, prout
 ex defectu alicujus horum, minor aut major
 in Deum injuria aut irreverentia redundare
 censetur, ita quòque majus aut minus committatur peccatum: *Unde resolvitur,*
 I. Quoad *judicium*, si hoc solum desit,
 ut plurimum est veniale tantum, ut si quis
 absque necessitate juret, sive ex levitate quadam
 animi, sive ex consuetudine, *vid. Sanch. l. 3. c. 6. n. 22.*
Lefs. L. 2. c. 42. n. 17.